

CRANIUM

Oei, een datalek...

Wat nu?

Bavo Van den Heuvel

Chief Knowledge Officer & Founder of
CRANIUM

Alle foto's en tekst copyright door Bavo Van den Heuvel voor CRANIUM tenzij anders vermeld

Agenda

1. Wat is een datalek?
2. Het toepassingsgebied
3. De risicoanalyse
4. Beleid en procedures
5. Stappenplan
6. Post Mortem: leren van je incidenten

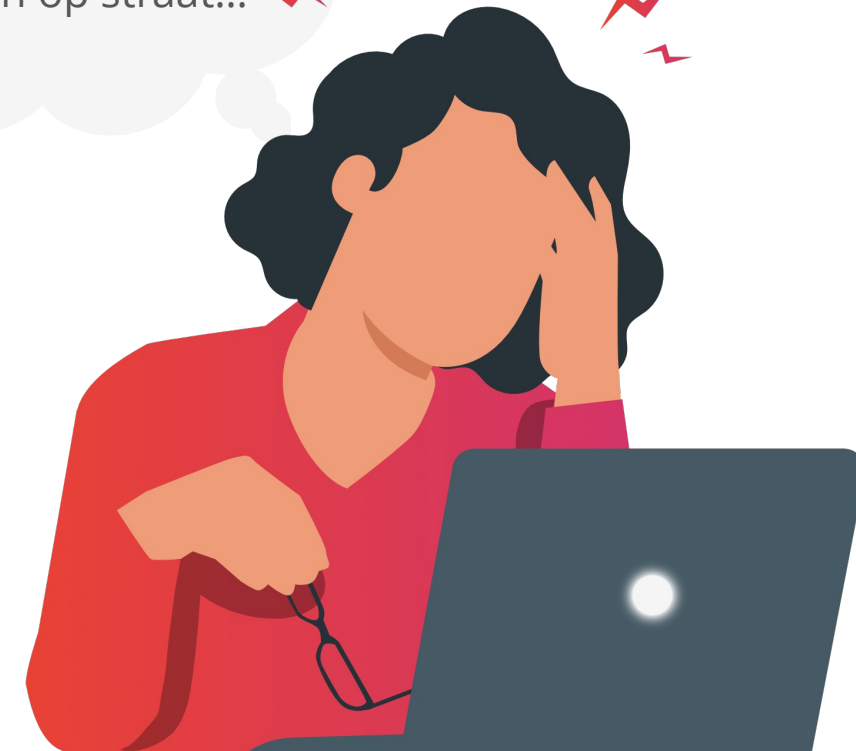
1. Definitie: Wat is een datalek?

= een inbreuk in verband met persoonsgegevens:
een **inbreuk op de beveiliging** die **per ongeluk of op onrechtmatige wijze** leidt tot

- de **vernietiging**,
- het **verlies**,
- de **wijziging**
- of de **ongeoorloofde verstrekking** van
- of de **ongeoorloofde toegang** tot **doorgezonden, opgeslagen** of anderszins **verwerkte** gegevens;

= meer dan:

Oei, onze
persoonsgegevens
liggen op straat...

1. Definitie: Wat is een datalek?

Richtsnoeren voor de melding van inbreuken in verband met persoonsgegevens krachtens Verordening 2016/679

I. MELDING VAN INBREUKEN IN VERBAND MET PERSOONSGEGEVENS KRACHTENS DE AVG	6
A. BASISBESCHOUWINGEN INZAKE VEILIGHEID.....	6
B. WAT IS EEN INBREUK IN VERBAND MET PERSOONSGEGEVENS?	7
1. Definitie	7
2. Soorten inbreuken in verband met persoonsgegevens	8
3. De mogelijke gevolgen van een inbreuk in verband met persoonsgegevens.....	10
II. ARTIKEL 33 - MELDING AAN DE TOEZICHTHOUDENDE AUTORITEIT	11
A. WANNEER MELDEN	11
1. Vereisten van artikel 33.....	11
2. Wanneer heeft een verwerkingsverantwoordelijke er "kennis" van gekregen?	11
3. Gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijken.....	15
4. Verplichtingen van de verwerker	15
B. VERSTREKKING VAN INFORMATIE AAN DE TOEZICHTHOUDENDE AUTORITEIT	16
1. Te verstrekken informatie	16
2. Melding in stappen.....	17
3. Melding met vertraging.....	18
C. GRENDOVERSCHRIJDENDE INBREUKEN EN INBREUKEN BIJ VESTIGINGEN BUITEN DE EU	19
1. Grensoverschrijdende inbreuken.....	19
2. Inbreuken bij vestigingen buiten de EU.....	20
D. VOORWAARDEN WAARONDER GEEN MELDING VEREIST IS	21
III. ARTIKEL 34 – MEDEDELING AAN DE BETROKKENE	22
A. PERSONEN IN KENNIS STELLEN.....	22
B. TE VERSTREKKEN INFORMATIE.....	23
C. CONTACT OPNEMEN MET PERSONEN	24
D. VOORWAARDEN WAARONDER GEEN MEDEDELING VEREIST IS	25
IV. BEOORDELING VAN HET RISICO EN HOOG RISICO	26
A. RISICO ALS AANLEIDING VOOR MELDINGEN/MEDEDELINGEN	26
B. FACTOREN WAARMEE REKENING MOET WORDEN GEHOUDEN BIJ DE BEOORDELING VAN RISICO'S.....	27
V. VERANTWOORDINGSPLICHT EN REGISTRATIE	30
A. INBREUKEN DOCUMENTEREN	30
B. ROL VAN DE FUNCTIONARIS VOOR GEGEVENSBESCHERMING.....	32
VI. KENNISGEVINGSVERPLICHTINGEN OP GROND VAN ANDERE RECHTSINSTRUMENTEN	32
VII. BIJLAGE	35
A. STROOMSCHEMA MET KENNISGEVINGSVERPLICHTINGEN	35
B. VOORBEELDEN VAN INBREUKEN IN VERBAND MET PERSOONSGEGEVENS EN AAN WIE DE INBREUKEN MOETEN WORDEN GEMELD/MEEGEDEELD	36

2. Het toepassingsgebied

- **Informatiebeveiligingsincident:** "een ongewenste en/of onverwachte gebeurtenis die afwijkt van het verwachte of overeengekomen kwaliteitsniveau zoals gedefinieerd in het beleid, en die een significante of potentiële impact heeft op de informatiebeveiliging met betrekking tot de criteria van CIA en veerkracht van de verwerkingssystemen en de gegevens die ze verwerken".
- Informatiebeveiligingsincidenten met een impact op de verwerking van persoonsgegevens = **inbreuk op persoonsgegevens**.
- = is breder dan enkel IT-systemen! Datalekken kunnen zich ook voordoen in "papierverwerking", "fysieke beveiliging"...

3. De risicoanalyse.

Hoog risico: de betrokkene wordt alleen op de hoogte gebracht van inbreuk als deze waarschijnlijk een hoog risico voor de rechten en vrijheden inhoudt.

Normaal risico: meldplicht bij de bevoegde toezichthoudende autoriteit is vereist wanneer inbreuk waarschijnlijk leidt tot risico voor de rechten en vrijheden van de betrokkene.

Laag risico: alle andere gevallen.

3. De risicoanalyse.

Documenteer en inventariseer alle inbreuken op persoonsgegevens:

- Elementen van melding
- datum
- tijd
- motivatie van beoordeelde risiconiveau

3. De risicoanalyse.

Waar rekening mee houden tijdens je risico analyse?

- **Soort** inbreuk
- **Aard, gevoeligheid** en **omvang** van de persoonsgegevens
- **Gemak** waarmee personen kunnen worden geïdentificeerd
- **Ernst van gevolgen** voor personen
- Bijzondere kenmerken van de **persoon**
- Bijzondere kenmerken van de **verwerkingsverantwoordelijke**
- Het **aantal getroffen personen**

Algemene regel: in geval van twijfel moet de verwerkingsverantwoordelijke het zekere voor het onzekere nemen en de inbreuk melden.

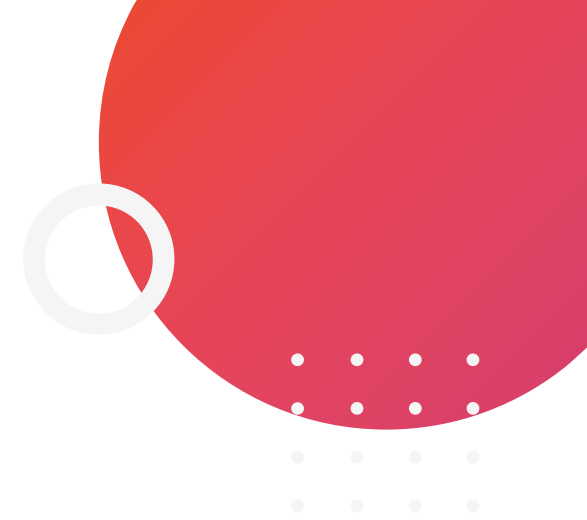
4. Beleid en procedure.

Een uitdaging

= risico voor de betrokkenen inschatten op het moment dat je het incident opmerkt.

≠ alleen het incident indammen, maar ook het risico dat uit het incident kan vloeien beoordelen.

Quiztime: Beperkt Encryptie ieder risico?

5. Stappenplan.

5. Stappenplan

Wanneer autoriteit inlichten?

- Elke inbreuk moet gemeld worden bij de toezichthoudende **autoriteit**, tenzij het datalek waarschijnlijk niet zal leiden tot een risico voor de rechten van de vrijheden van natuurlijke personen.
- Wanneer de inbreuk waarschijnlijk een hoog risico inhoudt, dan moeten **de betrokkenen op de hoogte gebracht worden**.

5. Stappenplan

Wat melden bij de autoriteit of betrokkene?

- **Aard** van de inbreuk in verband met persoonsgegevens;
- **Contactgegevens** waar meer informatie kan worden verkregen;
- **Beschrijving** van de waarschijnlijke **gevolgen** van de inbreuk in verband met persoonsgegevens;
- **Beschrijving** van de **maatregelen** die je hebt genomen of zal nemen in verband met de persoonsgegevens (rekening houdend met passende maatregelen om negatieve gevolgen in te perken)

5. Stappenplan

Hoe een datalek ontdekken?

IT incident

IT helpdesk

De pers ☹️

Callcenter

DLP Systeem

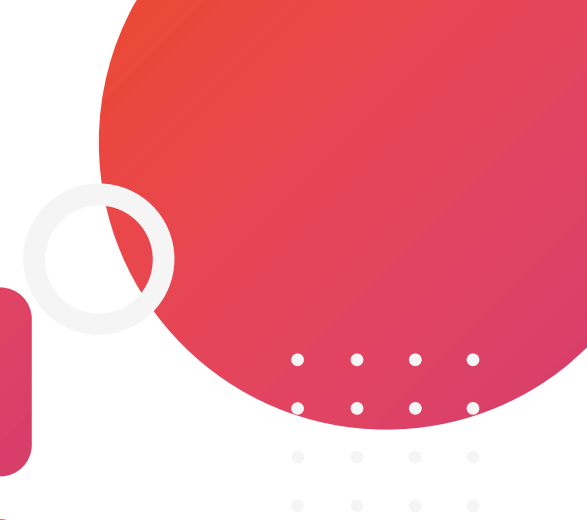
Monitoring van processen

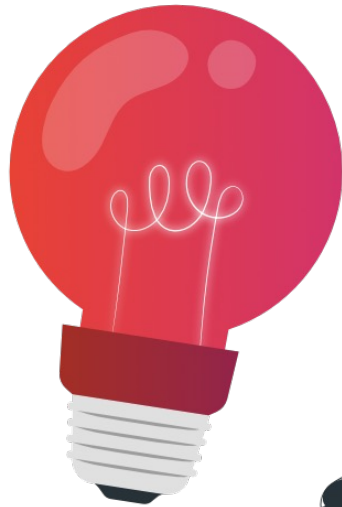
Via verwerkingsverantwoordelijke

Facility helpdesk

Eigen medewerkers

...

6. Post Mortem

Leren van je incidenten.

1.

Beleid,
procedures en
standaarden
updaten en
bijwerken

2.

Technische en
organisatorische
maatregelen
(TOMs) toevoegen
en bijwerken

3.

Starten met
specifieke en
doelbewuste
awareness sessies

4.

DPIAs, DPbDesign
en DPbDefault
methodes
bijwerken

5.

Verwerkingsregister
bijwerken

6.

Remediëringsplan
aanpassen

Thank you.

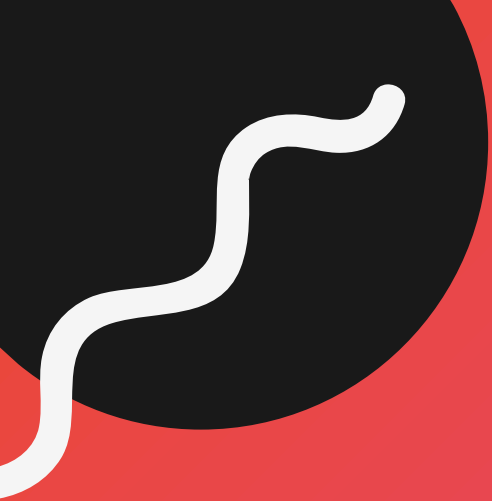

Bavo Van den Heuvel

Chief Knowledge Officer &
Founder

bavo@cranium.eu

CRANIUM

Let's stay in touch!

Website.

www.cranium.eu

Socials.

[@cranium-eu](https://www.linkedin.com/company/cranium-eu)

[@cranium_eu](https://www.instagram.com/cranium_eu)

[@craniumeu](https://www.facebook.com/craniumeu)

Contact us.

Bronnen / referenties

Article 29 Working Party, Opinion 03/2014 on “Personal Data Breach Notification (2014).

Article 29 Working Party, Guidelines on Personal Data Breach Notification Under Regulation 2016/679 (2018).

EDPB, Guidelines 1/2021 on Examples regarding Data Breach Notification (2021).

DPC (Ireland), Guidance for Individuals who Accidentally Receive Personal data (2020).

Methodiek voor beoordeling van de ernst van inbreuken op persoonsgegevens:
<https://www.enisa.europa.eu/publications/dbn-severity>

WP248_01: <https://ec.europa.eu/newsroom/article29/items/611236>

WP250_01: <https://ec.europa.eu/newsroom/article29/items/612052/en>